— А про мене не треба розповідати, — сказав.

— Чому? — не втрималася я.

— Він... і так знає.

Макар знизав плечима: не розумію, Гоцик підозріло примружився: що ти верзеш, чувак, обкурився чи що?!

Вони стояли над тою ополонкою колом, наче захищали живу воду від страху замерзнути, і коли б у цю мить лід під їхніми ногами раптом проломився... І ополонка враз стала ширшою... І від того не замерзала би довше, то вони... вони би потонули. Усі троє.

Я перелякалася, гукнула їм:

— Ей, хлопці... А ото минулого літа раз вночі хтось бруківку на Андріївському розколупав, намагався укласти рівно. То не ви?

— Мене аж у Іспанію минулого літа закинуло. Дохляка на собі ніс! — сказав Гоцик.

Макар захитав головою заперечливо: не я...

— А я того літа заблукав, — похмуро всміхнувся Макс.

Не бажали сповідуватися, хай їм грець.

...Розповім. Про кожного.

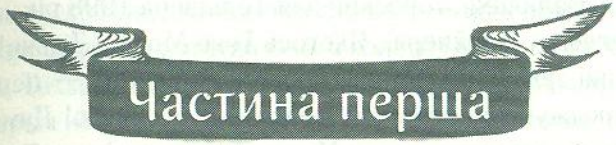

Частина перша

Нічір

Учас, який звичайні громадяни називають вечором, білявий студент «Політехніки» Саня Макаров (для друзів — Макар) войовничо топтав вовняні квіти бляклого азійського килима у просторій кімнаті з наглухо зашторе-ними вікнами, наче намагався порвати невидиме чіпке тривожне павутиння. Він рідко заходив до цієї кімнати. На двох рівнях розцяцькованих апартаментів і без того — конем гуляй. Та сьогодні Макарові знадобилися манікюрні ножиці — розрізати крихітний целофановий пакетик з невідомою травицею так делікатно, щоб не просипати й пороху. Шарудів по шухлядках туалетного столика: повинен же в жінки бути манікюрний набір — у кутку натрапив на невеличкий записничок. «Сашкові Макарову: "Кіа Сіїд" — 17 900 дол. США; одяг — 5 324 дол. США; 2 767 дол. США — киш. гр., моб., інші витрати».

— А немало я... за пару місяців!

Жбурнув записник у кут і тільки потім допетрав:

— Вона рахує?!.

Несподіване відкриття цьомнуло просто у мозок. Макар роздратовано вимів з голови першу хвилю матюків: а сенс? Заметушився. І як це розуміти? Третій місяць поспіль, як проклятий, упріває на тілі старої коханки, белькоче щось зворушливе, уникаючи слова «любов»,

лоскоче її потилицю, а вона, значить... Знов до записника! Варення з аличі, «ананаси з кабачків», розміри одягу якоїсь Валюшки, гороскоп для Тельця на 1998 рік...

Телефон дизайнера... Якогось Токо Моно... Дідько! Полохливі думки заходилися криві коси плести — перший попереджувальний? Рано розслабився, Саню! Думаєш, назавжди завоював стару Марту, а заразом і весь її крам? Живеш у коханчиних апартаментах, накупив усього на Мартині гроші, та й помічником у депутатське кубло вона тебе прилаштувала...

Смикнувся. Так і він... Не пасе, блін, задніх... Пріє на тій Марті без упину, як колорад на картоплі. Закріплює позиції ефективним сексом, а стара, щоб її, вимагає усе нових і нових подвигів на ниві інтимного героїзму.

— Щось я... видихався, — визнав спантеличено.

І не сподівався, що так скоро. Два місяці тому, коли перший голий контакт з немолодою впливовою помічницею нардепа Сердюка Мартою кардинально змінив байдикувате від безнадії життя бідного студента-механіка, Макар сам собі заприсягся: краще сконає, ніж проґавить шанс, що він так несподівано впав йому прямо під ноги. Злидні — гірше за нелюбу жінку, тож вип'є Марту до денця, аж поки не зможе йти без неї далі тим шляхом, що вона йому проторує. А на цей час — приручить, закохає у себе, стане частиною її серця, щоби дихати без нього не могла, щоби жадала, щоби заради нього... Секс! Він дасть їй класний секс! Попервах аж занадто завівся: так ту Марту по ліжку ганяв — нову главу в «Камасутру» міг би дописати. Та за два місяці на саму згадку про обвислий зад немолодої коханки Макара невтримно нудило.

І вечори щезли. І дні. Й ночі... Один нескінченний нічір. Макар тепер і не пам'ятає, якого тоскного дня вигадав це слово, поєднавши у ньому глуху ніч і безнадійний вечір. До п'ятої в його житті ще блимав тьмяний напружений день — перспективна метушня у депутатському кублі окреслювала сходинки до багатих мрій, нові знайомства віщували спрощену систему підходу до тих сходинок, та й Марта вдень — хоч сиділи в одному кабінеті — ніяк не виказувала справжніх почуттів до юного колеги Олександра Макарова. Та о п'ятій робоча днина добігала кінця. Макар сідав за кермо новенької «кіа», гнав до дворівневих апартаментів біля цирку і розумів: от і нічір — ніч, і тільки за нею вечір. Не було в тому ніякого парадоксу. Відразу після дня в механіка починались години глупої чорної ночі: люди, рухи, птахи і звуки зникали, у чотирьох глухих стінах чекав ненаситну стару корову, щоби пасти і пасти, годувати й годувати брудними пестощами до смерку, і, коли та врешті насититься й захропе, констатувати утомлено: а ось і вечір. Нарешті відпочинок після виснажливої праці... А там і день, коли він... братиме від неї. Та за два місяці вечори щезли. І дні. Й ночі. Один нескінченний, виснажливий нічір — безпорадна полохлива метушня у безнадійній темряві.

— А пофіг! Є заради чого! — непевно підтримав себе.

Вкинув до шухлядки записничок, грюкнув — туалетний столик ходором: зарано здаватися! Була робота, починається гра. Тим цікавіше! Він свого задурно не віддасть. У дзеркало гордо — Олександр! Звабливе тіло, тужні очі, розумна башка грандіозні плани снує. Довго би дивився, та навколо лиця зла муха — усе: з-з-з... Відмахнувся — пішла!

Виматюкався — на кухню. Травицю заварювати. Оце на неї тепер усі надії. Кореєць Чен обіцяв фалос-твердиню після дози відвару зі смердючого зілля. Цього дня Макар геть не збирався експериментувати — хотів лише відкрити пакетик, понюхати... Та клятий записник навідмаш — час! До появи Марти лишалося години зо дві...

— Будуть тобі брудні танці...

Саня Макаров не студіював Фромма. Самотужки вивів: еротичні стосунки — прояв волі. «Ще й якої!» — пожалівся би філософу.

Націдив у склянку вонюче пійло, випив без вагань. Ну, от і все. Зараз хімія пробудить фізику, він дочекається коханку, надсексуально доведе: не треба нічого рахувати, люба! Іншого такого собі — удень із каганцем не знайдеш...

До появи Марти лишалося з годину, не більше. Макар упав перед телевізором, увімкнув музичний канал — з дев'яносто відсотків кліпів тягнули на щось середнє між грубою еротикою і легкою порнухою. Відімкни звук, щоб не дратуватися співами, і — прошу! Збуджуйся.

Відрубав звук і... почув, як верещить мобільний. Три пропущені. Марта.

— Алло...

— Коханий. Ти вдома? — незвично обережно запитала Марта.

— Я хочу тебе, сонце, — сказав Макар. Він називав її сонцем — чудовиськом середнього роду, на яке без сліз дивитись неможливо.

— Любий... Терміново збери усі свої речі! Тільки не в шафу! Краще склади в сумку. А сумку... У комірчину біля кухні. Прошу, впорайся швидко.

Макар ледь не впав.

— Що сталося?

— Нічого, коханий! Ділова зустріч. Так склалося — мушу провести її на... твоїй території. Ти ж не проти?

— Безумовно... не проти.

— От і гарно. Тільки заради нас, любий! Тільки заради нас!

— Та добре, сонце. Кави заварити? За який час будете? Гостей багато?..

Марта не відповіла. Макар скривився з прикрістю: може, вона ще й глуха?

— Марто...

— Не треба кави, любий, — пролопотіла. — Зустріч дуже важлива і дуже... приватна. Ти не міг би... піти кудись... години до десятої... вечора...

— Може, одразу й сумку з речами прихопити?

— Ну, навіщо ти так, Сашко?! Я заради тебе, заради нас стараюся... Якщо про наше кохання знатимуть інші... Це тільки зашкодить.

— Ясно.

— Коханий...

— Мене не буде.

— Не лякай мене. Я зателефоную... коли скінчу. Добре?

— Безумовно, — процідив Макар і ввірвав зв'язок.

Вересневий вечір дурив — літо, розливав теплу кров помираючого сонця. Вона притишувала звуки і рухи, ворожила — спішити нема куди, допийте спочатку цей день.

Макар кволо сунув у бік цирку, дивився на щільний потік автівок. Здавалося, вони не по заторах скніють — неспішно сунуть верблюдами у нескінченному каравані, набиті більше жаданнями й мріями, ніж людьми й крамом, і навіть пронизливі сигнали потягів від близького залізничного вокзалу не псували ілюзії несподіваного і нелогічного спокою. «Куди я йду? — думав байдуже. — І чому мені усе пофіг? Може, трава так діє?..»

Зупинився біля підземного переходу поряд із грудастою тіткою — у кожній руці по п'ять букетиків волошок, під ногами — відро синіх квітів.

— Цвіти, цвіти! — вигукувала неоковирне.

— Мальчік! Цвіти не треба? — запитала Макара.

— Давайте...

— Двадцять!

У Макаровому портмоне — самі сотні.

Грудаста тітка роздратовано пхикнула — знову сотня! — заходилася шукати здачу. Мигцем оцінила Макара, поманила пальцем.

— Дєвочку хочеш? Давай, пограйся... Недорого... І мені добре: однаково здачі давати нічим.

Макар прислухався до себе: хімія нахабно ґвалтувала фізику. У горлі стало гаряче. І навіть грудаста тітка здавалася... сексуальною.

— А дєвочка хто? Ти?.. — запитав уїдливо.

Тітка реготнула — жартівник! — кивнула на худе дівча років чотирнадцяти у легкому сарафанчику — сиділо на парапеті циркової огорожі, гризло насіння, плювалося червоними від помади губами, роздивлялося клоунів на афіші.

— Давай, давай... — умовляла тітка. — Пограйся... У нас тут квартирка за рогом...

— Ну, давай...

За п'ять хвилин у під'їзді звичайної п'ятиповерхівки поряд із пафосним будинком Марти двоє туберкульозних мужиків із синіми від зонівських наколок руками притисли механіка до стіни. Один тримав за горлянку, другий вправно вивертав кишені. Портмоне, годинник, мобільний...

— І в рожу йому дайте! — нахабно вигукнуло дівча. Поруч тирлувалося, спостерігало.

— Пельку заткни! — цикнув один із мужиків. Посунув геть услід за другим, та потім чогось обернувся, харкнув Макарові під ноги і таки врізав. У живіт. Під ребра.

Макар задихнувся і впав на підлогу.

До цього дня механіка Макарова били тільки раз у житті. Гоцик. По ділу. Гоцик взагалі зробив для нього немало добра...

Макар лежав на запльованій підлозі чужого під'їзду, паморочилося... Та він бачив: горобці цвірінчать, сонце у вікна... Орендована квартирка на Костянтинівській — вони розкошували там утрьох: він, Гоцик і Люба. Гоцик знущався з філології в університі, Люба вивчала соціологію в Могилянці, а він, Макар, мав стати механіком після «Політехніки». Голота! Один на трьох провалений диван, пиво і цигарки на останні. Вони з Гоциком любили Любу. Не зізнавалися — ні їй, ні собі, ні один одному. А Люба

кохала красунчика Макса. Він приїжджав по неї на крутому «мазераті», і Макар із Гоциком давилися пивом, підглядаючи, як Люба летить до любого. Вона боялася здатися Максу недолугою і затурканою... Вона соромилася власної цноти. Вона обрала Макара, і він погодився на той дивний секс не заради Любиної любові до Макса. Без надій сподівався стати для рудоволосої гордійки тим єдиним мужчиною, до якого вона обов'язково повернеться... А Люба... щезла! Зникла без сліду, і Гоцик, замість їхати додому, узявся шукати Любу. Ні, він не просив механіка стати поряд. Він навіть глузливо всміхнувся, коли побачив зібраний рюкзак і квиток додому... І Макар залишився. Пошуки привели до Любиного коханого Макса. Від Макса ланцюжок довів до його жирного тата — впливового нардепа Володимира Гнатовича Сердюка, а поряд із нардепом намалювалася його помічниця Марта, енергійна жіночка років сорока. І отут... Тут скажений, як ведмідь по весні, Гоцик запанікував: упізнав у гладкій тітці з обвислим задом випадкову коханку, з якою переспав пів року тому на політичному ґрунті, шукаючи швидкого заробітку. І вперше попросив механіка:

— Макар! Візьми на себе Мартазавру, мать її... Розпитай... Може, знає щось про Любу.

Гоцик називав Марту страшною, як первісні жахи, Мартазаврою і знав її сексуальну примху: любила стара корова, коли коханці їй потилицю чухають. Із тим знанням Макар і пішов на зустріч із Мартою...

Так... Гоцик зробив для Макара немало добра... Й трьох місяців не минуло... Гоцик, певно, й досі скніє на Костянтинівській, бігає в університет, а механік... Перейшов на заочний, живе у дворівневих апартаментах коханки Марти і — отака іронія! — працює помічником того самого нардепа Сердюка, чийого сина так любила Люба... Побачили би вони його зараз...

Зіпнувся на ноги.